

for sig gøres der noget godt derved. Naar der saa endelig siges, at disse Kirker bleve for dyre, saa finder jeg, at den Indvending er ligefrem morsom. Naar man anvender mellem 18 à 19,000 Kr. til Opførelse af en Kirke, bliver det saamænd ikke nogen stor Bygning; der kommer ikke et himmelstrøbende Spir til at knejse over de Kirker. Saa meget tror jeg dog, jeg tør sige, at jeg kender til Bygningsvæsenet. — Jeg har kun en eneste Bemærkning at gøre med Hensyn til Realkolerne. Hvor uenig jeg for øvrigt er med det ærede Medlem fra Kallundborg (A. Sørensen), der udtalte sig om disse Realkoler, er jeg ganske vist enig med ham deri, at det forekommer mig, at det ærede Finansudvalg har taget det hele paa en vis geborben Maade, slaaet ned for Fode uden at undersøge de enkelte Forhold og har sagt: vi ville slet ingen Forøgelse have i Aar, og særlig er det jo gaaet ud over de ulykkelige Pigestoler, som det forekommer mig, man har været altfor haard imod.

Bluhme: Jeg vil kun ganske kort over for den ærede Ordfører gøre den Bemærkning, at naar han mente, at jeg skulde have sagt allerede i Fjor, hvad jeg sagde i Dag, slaar det ikke ganske til. Der er nemlig Forskel paa det her foreliggende og paa, at der paa et Sted som Esbjerg vokser en By op paa 5,000 Indbyggere. Der er der Trængsel til en Kirke og Præstegaard, og der var desuden indsamlet meget betydelige Bidrag til selve Kirkens Opførelse. I øvrigt har jeg aldeles ikke opponeret imod, at der bygges Kirker, men jeg har kun opponeret mod, at naar vi have saa betydelige Midler henlagt til Kirkerne, disse Midler saa ikke gøres frugtbringende paa anden Maade, end Tilfældet nu er. Jeg tror, at det kunde gøres i det Øjeblik, vi fik en Kirkeforfatning, hvorefter Kirken selv blev raadig over sine Midler, saa vilde der være rigeligt til disse Formaal. Jeg tror i dette Øjeblik, at selv om Staten skal bidrage dertil, vil der, hvis man overlader til Befolkningen rundt omkring i Forening med deres geistlige at ordne Forholdene, som de ville, komme Kirker og Kapeller nok, uden at man behøver at gaa til saa storflaaet en Plan, som der her foreligger, der forudsætter Brugen af maasse henved 100,000 Kr. aarlig i Løbet af 10 Aar.

Berntsen: Ja, det er blot nogle faa Bemærkninger, jeg følger mig foranlediget til at gøre til det ærede Medlem fra Røge (Hørup), der var saa elstværdig at henvende nogle Ytringer til mig. Simpel Høflighed byder mig jo at kvittere for Modtagelsen.

Det ærede Medlem vilde i Aaledning af nogle Udtalelser, jeg fremkom med i et foregaaende Møde, fremstille mig, som om jeg havde talt for Landstinget, og som om jeg var Landstingsmand. Det ærede Medlem minde mig til Overflod om, at jeg ikke var kongevalgt Landstingsmand, ja end ikke simpel Landstingsmand, men dog nærmest Medlem af dette Ting. Jeg forsikrer det ærede Medlem, at jeg er helt og holdent Medlem af dette Ting og ikke noget andet og meget godt ved dette. Jeg har heller ikke talt for Landstinget. Hvad jeg har gjort, er alene, at jeg i Aftes har fremhævet med Hensyn til Spørgsmaalet om Understøttelse til Dr. Georg Brandes, at dette Spørgsmaal har faaet en politisk Karakter, siden vi her behandlede det i Fjor, og jeg har da kun gjort opmærksom paa, hvad jeg antog fra alle Sider maatte erkendes at være et Faktum, at Landstinget bestemt har modsat sig denne Bevilling, og hvis Folketinget nu vilde tage det op, vilde det kun være at forøge Antallet af Konfliktpunkterne mellem dette og det andet Ting. Andet og mere har jeg ikke gjort opmærksom paa, og jeg behøver da ikke at være Landstingsmand for at gøre Rede for et saa ligefremt, naturligt Faktum. Det ærede Medlem spurgte: Hvem ved, om Landstinget dog ikke i Aar vilde gaa med til den foreslaaede Understøttelse til Dr. Georg Brandes?

Jeg vil dog lige til det ærede Medlem, at jeg forstaa ikke, hvorpaa han grunder et saadant Haab om, hvad Landstinget vil gøre i saa Henseende, thi kunde den forrige Kultusminister, som vi nu for et Øjeblik siden hørte, (S. Scavenius), da han var Kultusminister, ikke bevæge det andet Ting til at gaa med paa denne Bevilling, saaledes som den da forelaa, skønt det var klart for alle, at han selv gerne vilde gaa med til den, saa anjer jeg det for mere end tvivlsomt, at Landstinget, efter det Standpunkt, som den nuværende Kultusminister har indtaget, skulde paa dette Punkt have forandret sig fra i Fjor. Det ærede Medlem mente, at der i Henseende til Mod var Forskel paa den Stilling, mine Meningsfæller indtog i Fjor og indtage i Aar. Jeg forstaa ikke, hvordan det ærede Medlem overhovedet kan falde paa at tale om Mod i det Spørgsmaal, for jeg synes, der skal saare lidt Mod til at indtage dette Standpunkt. Jeg indtog det i alt Fald i Fjor og indtager det ogsaa i Aar, men jeg synes ikke, at der i den Henseende behøves synnerligt Mod. Men jeg tror, at det ærede Medlem overburderer Dr. Brandes Betydning ud ad til, naar han talte om, hvilken Betydning det kunde have udad til, og hvilke Strømninger der ude fra